

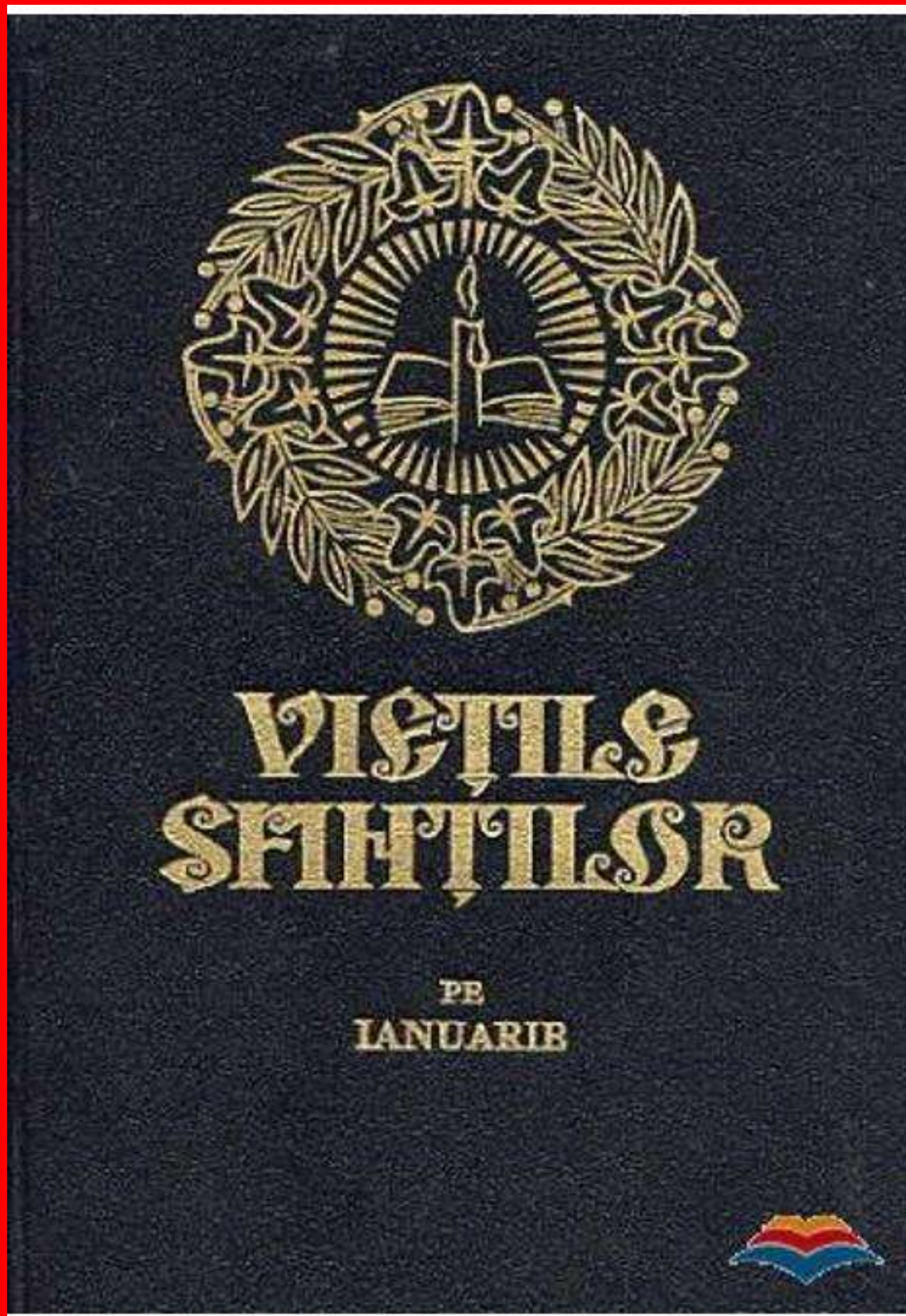
TEZĂUR LITURGIC

19 IANUARIE

VIATA SF. CUVIOS MACARIE CEL MARE

VIETILE SFINȚILOR-01
ROMAN, 2001

Viața Cuviosului Părintelui nostru Macarie Egipteanul

(19 ianuarie)

Patria acestui cuvios Macarie era Egiptul, iar satul său se numea Ptinapar. Părinții lui erau de un nume cu cei mai vechi dintre sfinți, strămoșii Avraam și Sara, pentru că Avraam era numele tatălui lui Macarie, având treapta de preot, și maica lui se numea Sara. De vreme ce erau neroditori, se depărtaseră de traiul însoțirii, însă cu duhul erau tot uniți.

Ei își înfrumusețau viața cu înfrînarea și cu postul, cu rugăciunile și cu privegherea, cu milosteniile și cu primirea de străini și cu multe alte fapte bune. Dar făcându-se prin voia lui Dumnezeu năvălirea neașteptată a barbarilor asupra Egiptului, și averile lor răpindu-se din mâinile acelora, au sărăcit foarte mult și se gîndeau să iasă din patria lor.

Dar într-o noapte, dormind Avraam, i s-a arătat sfântul patriarh Avraam, cinstit la vedere și luminat cu frumusețe, strălucindu-i hainele ca soarele; deci, acela mîngîindu-l și zicîndu-i să aibă nădejde spre Domnul, l-a sfătuit ca să nu se depărteze cu totul de părțile Egiptului, ci să se mute numai în satul ce se numește Ptinapar, care este în hotarele

Egiptului, și să nu se lipsească de unirea cu soția lui, de vreme ce, zicea Sfântul Avraam, "Dumnezeu voiește să vă binecuvânteze cu rod fericit, precum m-a binecuvântat și pe mine, care eram străin în pământul Canaan, dându-mi fiu la bătrînețe".

Preotul Avraam deșteptându-se din somn, a spus soției sale Sara vedenia sa. Și amîndoi au dat laudă lui Dumnezeu; apoi nezăbovind, s-au mutat în satul Ptinapar. Nu era departe acel sat de pustia Nitriei, și, precum se vede, dumnezeiasca rînduială a mutat acolo pe părinții lui Macarie, ca astfel fiul lor care avea să se nască, să iubească mai cu înlesnire viața pustnicească.

Petrecînd Avraam cu soția sa în satul Ptinapar, s-a întîmplat că s-a îmbolnăvit rău și aștepta să moară. Dar, într-o noapte, zăcînd pe patul durerii și adormind puțin, a avut o vedenie în acest fel: I se părea că vede pe îngerul lui Dumnezeu ieșind din altar și, apropiindu-se de dînsul, îi zise: "Avraame, Avraame, scoală-te de pe patul tău." Iar el i-a răspuns: "Sînt bolnav, Doamne, și nu pot să mă scol." Iar îngerul luîndu-l de mîină, cu veselie zicea către dînsul, cu glas blînd: "Dumnezeu te-a miluit.

El a izgonit boala de la tine și-ți dăruiește binecuvîntarea Sa, pentru că femeia ta Sara va

naște un fiu, numit cu numele "fericirii", care va fi locașul Sfântului Duh și îngerește pe pământ va viețui și printr-însul mulți se vor duce la Dumnezeu." Într-această vedenie bolnavul deșteptându-se, îndată a simțit că este cu totul sănătos, și sculându-se, umbla plin de frică și de bucurie; iar toate cele văzute și grăite de înger în vedenie le-a spus soției sale Sara.

Apoi cum că aceea era adevărată, îl încredința schimbarea lui din durerea cea mare într-o desăvârșită sănătate, și împreună au mulțumit lui Dumnezeu, preamilostivului și de bine dătătorului său. După aceasta, Sara a zămislit la bătrînețe și venind vremea a născut un fiu de parte bărbătească și i-au pus numele Macarie, care se tâlcuiește "fericit" și l-au luminat pe el cu Sfântul Botez.

Venind copilul în vîrstă desăvîrșită și dumnezeieștile cărți bine deprinzîndu-le, părinții lui, ca și cum uitaseră sfătuirea îngerească din vedenia cea despre dînsul, au voit ca să-l însoțească cu femeie chiar și nevrînd; dar el cu totul se lepăda, dorind să se însoțească cu neîntinată mireasă, adică cu viața cea fericită; însă fiind silit, s-a supus la părinteasca voie, punînd bun sfat în minte.

Și săvîrșindu-se ospățul cel de nuntă, tînărul Macarie fiind dus în casă, s-a prefăcut că e bolnav ca și cum îi venise deodată rău, și neatingîndu-se de a sa mireasă, a ieșit curat din casă, ridicîndu-și către Dumnezeu ochii inimii și către El punînd nădejdea, se ruga cu putere, ca să-i ajute degrabă spre a putea să se dezlege de viața lumească și să se facă monah.

Într-una din zile, s-a întîmplat unora din ai lor ca să meargă la Muntele Nitriei, ca să aducă de acolo nitru (adică silitră); pentru că acolo se află multă de aceasta și de aceea muntele se numește Nitria; deci, a mers cu dînșii și Macarie, după porunca părinților săi, și venind la iezerul Nitriei, s-a abătut puțin din cale, vrînd să se odihnească; apoi a adormit, și în vis i se părea că vede un bărbat minunat, strălucind cu lumina și zicînd către dînsul: "Vezi, Macarie, aceste locuri pustii, privește-le, pentru că se cade ție ca în aceste pustietăți să te sălășluiești". După vedenia aceasta, Macarie deșteptîndu-se, gîndea la cele ce i s-au zis de către cel văzut și nu pricepea ce să fie; pentru că într-acea vreme încă nu erau viețuitori în pustie, afară de marele Antonie și în alt loc în pustia cea mai dinăuntru era Pavel Tebeul, neștiut de nimeni.

Deci, a treia zi, întorcându-se din Nitria acasă, a aflat pe miresa sa bolnavă de friguri, și fiind aproape de sfârșit, a și murit înaintea ochilor lui și întru feciorie curată s-a dus la veșnica viață. Iar Macarie s-a încredințat lui Dumnezeu și se gândea la a sa moarte, zicând în sine: "Macarie, ia aminte și te îngrijește pentru sufletul tău, pentru că se cade și ție ca, după puțină vreme, să lași viața aceasta".

Macarie neîngrijindu-se de nimic pămîntesc, era pururea în casa Domnului, nevoindu-se cu citirea dumnezeieștilor cărți. Părinții văzîndu-i o viață ca aceea, nu mai îndrăzneau să pomenească de nume femeiesc înaintea feței lui, ci se bucurau de curăția vieții lui. Avraam, tatăl lui, îmbătrînind foarte și căzînd în boală, era lipsit de vedere, din cauza bătrîneții și a bolii, de aceea îi slujea fericitul Macarie cu osîrdie și cu dragoste; apoi s-a mutat din viață bătrînul plin de zile și s-a dus către părinții săi.

Trecînd șase luni după mutarea tatălui său Avraam, s-a sfârșit întru Domnul și Sara, maica lui Macarie. El dînd pe părinții săi obișnuitei îngropări creștinești, era acum liber de toate; și a împărțit toate cele rămase de la părinți la cei ce aveau nevoie de ajutor. Dar era mîhnit că nu avea cui să-și descopere tainele inimii sale și să afle sfat bun,

unde să se ducă și de cine să fie povățuit la viața cea plăcută lui Dumnezeu și se ruga Lui cu osîrdie să-i trimită un povățuitor bun, care ar putea să-i arate calea mîntuirii.

Sosind pomenirea unuia din sfinți, căruia după obiceiul părinților săi, voia să-i săvîrșească praznicul, el a gătit prînz nu numai pentru vecini, dar mai ales pentru cei săraci și scăpătați. Atunci, stînd în biserică la cîntare, a văzut un monah bătrîn intrînd în biserică, cărunt la pînă, avînd barbă pînă la brîu, galben la față de pustnicie, foarte cînstit la vedere și al cărui chip dinăuntru, adică al sufletului, era înfrumusețat cu podoabele faptelor bune.

Monahul nu era departe de satul acela, și își avea chilia sa pustnicească la un loc liniștit, nearătîndu-se la nimeni; iar într-acea vreme, Dumnezeu rînduind așa, monahul a venit la biserica ce era în sat, pentru împărtășirea cu prea curatele Taine. Pe acest monah l-a rugat Macarie ca, după săvîrșirea dumnezeieștii Liturghii, să intre în casa lui, la masa cea de obște; iar după masă și după ospătarea de ajuns a tuturor, ducîndu-se fiecare la locul său, Macarie a oprit puțin pe monah și luîndu-l de-o parte a căzut la picioarele lui și i-a zis: "Să nu mă oprești ca dimineață să vin la sfinția ta, pentru că voiesc să

te am sfetnic bun în viața mea". Bătrînul i-a răspuns: "Să vii, fiule, cînd vei voi". Și a plecat.

A doua zi s-a dus Macarie la bătrîn și i-a spus toate tainele inimii sale, cum dorește cu toată osîrdia să slujească Domnului; și a rugat pe bătrîn să-l povățuiască ce se cade să facă. Bătrînul l-a întreținut în ziua aceea la el cu vorbe folositoare de suflet, și apunînd soarele, i-a dat puțină pîine cu sare, apoi i-a zis să se odihnească. Stînd singur la rugăciune și avîndu-și mintea sus, fiind noapte adîncă, s-a făcut o vedenie și a văzut un sobor de monahi cu chipuri albe și avînd aripi, care înconjurînd pe Macarie, ziceau: "Scoală-te, Macarie, și începe slujba cea poruncită de la Dumnezeu; nu aștepta altă vreme, că bărbatul leneș nu se luptă cu istețime, iar cel nesîrguitor dobîndește prețul celui leneș.

Văzînd acestea dumnezeiescul bătrîn, dimineața le-a spus lui Macarie și liberîndu-l, i-a zis: "Fiule, ceea ce voiești să faci, fă mai degrabă, că te cheamă Dumnezeu pentru mîntuirea multora; de aceea, de acum să nu te lenevești la lucrurile cele plăcute lui Dumnezeu". Deci, învățîndu-l mult despre rugăciune, priveghere și post, l-a liberat cu pace. Fericitul Macarie întorcîndu-se acasă, a împărțit la săraci toate ale sale, nelăsînd nimic pentru trebuința sa.

După puține zile, liberându-se de toate grijile vieții și rămânând singur ca un sărac, s-a dus iarăși la bătrîn, dîndu-se cu totul Domnului pentru slujirea cea bună. Iar bătrînul primind cu dragoste pe dumnezeiescul tînăr Macarie și arătîndu-i începuturile vieții monahicești cele liniștitoare și învățîndu-l a împlăti coșnițe, lucru cuviincios mîinilor monahilor, i-a făcut chilie în alt loc, nu departe de el; pentru că acel părinte dorea să viețuiască singur în numele lui Dumnezeu și a dus în acea chilie pe ucenic, dîndu-i cuviincioasele porunci despre rugăciune, despre hrană, și despre lucrul mîinilor.

Astfel fericitul Macarie a început în numele lui Dumnezeu a alerga pe calea cea sfîntă a vieții monahicești; și sporind din zi în zi în legea Domnului, s-a întîmplat după cîtăva vreme că a venit în satul acela episcopul părinților acelora și aflînd despre fericitul Macarie de la locuitorii satului, l-a chemat la el și cu sila l-a făcut cleric la biserica aceea, deși era încă tînăr. Dar nu după multe zile supărîndu-se Macarie de slujirea aceasta prin care i se tulbura liniștea, a fugit de acolo și s-a sălășluit într-un sat oarecare; și venind la dînsul un om neînvățat, dar cucernic, îi slujea luînd lucrul mîinilor lui și vînzîndu-l, îi aducea hrană. Dar diavolul nesuferind a se vedea învins de monahul cel tînăr, se înarma asupra lui și lupta cu

multe feluri de meșteșuguri, aducându-i uneori necuviincioase gânduri, iar alteori năvălind asupra lui prin năluciri și înfricoșări; pentru că priveghind el în rugăciunea de noapte, diavolul cutremura casa din temelie, iar alteori închipuindu-se în șarpe și tîrîndu-se pe pămînt, se repezea asupra lui. Iar fericitul Macarie îngrădindu-se cu rugăciune și cu semnul Sfintei Cruci, socotea întru nimic meșteșugirile lui, grăind ca David: *Nu mă voi teme de frica de noapte, de săgeata ce zboară ziua și nici de lucrul ce umblă în întuneric.*

Deci, neputînd vicleanul să biruiască pe cel nebiruit, a aflat asupra lui o meșteșugire ca aceasta: Un bărbat din locuitorii satului aceuia avea o fiică, pe care un tînăr i-o cerea spre nelegiuită însoțire; dar fiindcă era sărac și neînvățat, de aceea părinții se mîndreau față de tînărul acela, nevrînd să dea pe fiica lor după dînsul. Dar fecioara iubea pe tînăr și aprinzîndu-se de asemenea cu dragoste, s-a unit în taină și s-a aflat fecioara avînd în pîntece; deci întrebînd ea pe acel tînăr ce răspuns ar putea să dea părinților, acela, avînd înlăuntru pe învățătorul răutății, i-a zis: "Spune că sihastrul acela ți-a făcut aceasta".

Ea ascultînd sfatul vicleanului și-a ascuțit limba sa de șarpe asupra nevinovatului monah, căci cînd au cunoscut părinții că fecioara este însărcinată,

bătînd-o, au început a o întreba: "Cu cine ai căzut în păcat?" Ea a răspuns: "Cu sihastrul vostru, pe care-l socotiți că este sfînt; căci odată, aflîndu-mă afară din sat și apropiindu-mă de locul unde petrece el, m-a întîmpinat în cale și mi-a făcut silă, iar eu de rușine și de frică, nu l-am spus la nimeni pînă acum".

Prin aceste cuvinte ca de niște săgeți lovindu-se părinții și rudeniile ei, au pornit cu toții asupra sfîntului și au alergat la chilia lui, umplînd văzduhul de strigare și de cuvinte dosăditoare; apoi scoțîndu-l din chilie, l-au bătut mai multă vreme și l-au dus cu dînșii în sat. Aducînd multe vase lepădate, ulcele înnegrite, toarte de ulcioare, și legîndu-le într-o funie, le-au spînzurat de grumajii lui și-l purtau prin sat cu negrăită batjocură, bătîndu-l, împingîndu-l, trăgîndu-l de păr, călcîndu-l cu picioarele și strigînd: "Acest monah a necinstit pe fecioara noastră; apucați-l toți și-l bateți".

Din întîmplare, trecea pe acolo un cinstit bărbat, care văzînd ceea ce se făcea, a zis celor ce-l băteau: "Pînă cînd veți bate fără de vină pe străinul monah, neștiind dacă lucrul este adevărat? Pentru că socotesc că este năpastă, iar nu lucru adevărat". Dar aceia nu-l ascultau și își arătau răutatea lor. Însă iubitorul de Hristos, cel ce pentru Dumnezeu

slujea pe Macarie, mergînd în urma celui purtat astfel, se rușina, plîngea și nu putea să-l apere și să scoată pe Macarie din mîinile lor pe care ca niște cîini îl înconjuraseră. Apoi, aceia întorcîndu-se către slujitorul său, se porneau cu dosădiri și cu ocări, zicîndu-i: "Sihastrul căruia îi slujești, iată ce a făcut".

Și l-au bătut pe Macarie cu bețele, pînă ce și-au săturat mînia și iușimea, încît se tăvălea pe cale aproape mort. Iar părinții acelei fete ziceau: "Să nu-l lăsăm pînă ce nu ne va da garant, că va hrăni pe fecioara noastră, pe care a îngreunat-o". Iar Macarie abia fiind viu, a zis către slujitorul său: "Fii garant pentru mine, omule".

Acesta gata fiind să moară pentru dînsul, s-a obligat astfel; și luînd pe Macarie, abia a putut să-l ducă la chilia lui, neputînd să meargă de bătăile cele cumplite. Tămăduindu-se, puțin după aceasta a început a se nevoi la lucru, zicînd în sine:

"Măcarie, ai femeie și copii, deci nevoie îți este ca ziua și noaptea să lucrezi, ca să-i hrănești". Și lucrînd coșnițe, le vindea prin mîna slujitorului și trimitea fecioarei prețul ce lua pentru hrană.

Apoi, venind ziua să nască, a ajuns-o dreapta judecată a lui Dumnezeu, pentru că a grăit fărădelege asupra dreptului și nu putea să nască.

Pentru aceea a pătimit multe zile și nopți, cu amar strigînd de durerea cea mare, de vreme ce nu putea să iasă dintr-însa pruncul; însă și pe părinții ei îi durea inima văzînd-o într-o suferință ca aceea și nepricepîndu-se, ziceau: "Ce să fie aceasta?" Iar ea atunci, chiar nevrînd, a spus adevărul, strigînd; "Amar mie, ticăloasa, care sînt vrednică de mii de morți, căci asupra dreptului acestuia am adus clevetire și am mințit că este vinovatul stricăciunii mele; el este nevinovat, iar tînărul care a voit să mă ia, acela mi-a făcut acestea".

Deci, auzind părinții aceasta și toți vecinii au rămas uimiți, pentru că a venit asupra lor rușine și frică și pentru că pe robul lui Dumnezeu, monahul cel nevinovat, l-au chinuit atît de rău; apoi au strigat: "Vai nouă!"

Atunci s-a înștiințat despre aceasta tot satul și toți s-au adunat cu mic cu mare la curtea omului aceluia și auzeau cele ce se spuneau despre fecioară și cum că sihastrul este nevinovat; deci se ocărau singuri, pentru că toți au pus mîinile cu nemilostivire asupra sfintului. Și s-au sfătuit cu părinții fecioarei să meargă la robul lui Dumnezeu și să cadă cu plîngere la picioarele lui, cerîndu-i iertare; ca nu cumva să-i ajungă mînia lui Dumnezeu pe toți, pentru chinuirea lui cea fără de vină.

Auzind aceasta slujitorul și garantul lui Macarie, a alergat degrabă la sfânt cu veselie și i-a zis: "Bucură-te, părinte Macarie, pentru că bună și luminoasă ni s-a arătat nouă ziua de astăzi, de vreme ce ocara cea dintâi a prefăcut-o Dumnezeu în slavă și eu de acum voi fi liber de garanție, iar tu te-ai arătat fără patimă, drept și preaslăvit pătimitor; căci acea femeie nedreaptă, care a adus năpastă asupra ta, și fiind tu nevinovat te-a clevetit, a ajuns-o judecata lui Dumnezeu și nu poate să nască.

Acum a spus cum că nu tu ești vinovat, ci un oarecare tânăr; deci, toți locuitorii satului, de la mic pînă la mare, vor să vină la tine cu pocăință, ca să proslăvească pe Dumnezeu pentru întreaga înțelepciune și răbdarea ta, și să ceară de la tine iertare, ca să nu vină vreo pedeapsă de la Dumnezeu asupra lor, căci te-au chinuit pe tine".

Auzind acestea smeritul cugetător Macarie, cu greu le-a ascultat, nevrînd cinstea și slava omenească; căci mai cu voie îi era lui necinstea decît să primească cinste de la oameni. Și venind noaptea, s-a sculat și a fugit de acolo și s-a dus întîi la Muntele Nitriei, unde cîndva dormind, a avut vedenia. Acolo a petrecut trei ani într-o peșteră și s-a dus apoi la Muntele Faran, la marele Antonie, care petrecea pustnicește în nevoință, pentru că

auzise de dînsul, pe cînd era în lume, și dorea să-l vadă.

Și fiind primit de Cuviosul Antonie cu dragoste, Macarie i s-a făcut ucenic de aproape și a petrecut la dînsul vreme îndelungată, povățuindu-se la desăvîrșită viață întru fapte bune; deci era următor întru toate părintelui său, care a arătat multe nevoințe și atît de mult a sporit în viața monahicească, încît a întrecut pe ceilalți frați; pentru care era numit de dînșii "tînăr bătrîn". Căci în anii tinerețelor sale, a arătat viață bătrînească și se lupta ziua și noaptea cu diavoli, care uneori se închipuiau în diferite chipuri și năluciri, ca niște ostași înarmați, călare pe cai.

Apoi îndreptîndu-se spre război, cu sălbăticie năvăleau asupra lui cu chiote, gîlceavă și cu tulburări, fiind fără număr, voiau ca să-l ucidă. Iar uneori în chip nevăzut aduceau gînduri necurate asupra lui și cu toate meșteșugirile se sileau să clatine și să dărîme zidul cel întemeiat de Hristos.

Dar nicidecum n-au putut să vatăme pe luptătorul cel care a luat pe Dumnezeu de ajutor, și zicea ca David: *Aceștia în căruțe și pe cai, iar eu numele Domnului voi chema; că aceia să fie împiedicați și să cadă, iar eu întru Dumnezeu voi avea putere. El*

va defăima pe vrăjmașii mei, adică pe diavolii cei ce mă supără.

Într-o noapte, dormind fericitul, l-au împresurat o mulțime de diavoli, deșteptându-l și zicându-i: "Scoală-te și cîntă cu noi și nu dormi". Iar cuviosul cunoscînd meșteșugirile drăcești, nu se sculă și le răspunse: *Duceți-vă de la mine, blestemaților, în focul cel veșnic, cel gătit tatălui vostru și vouă.* Iar ei au zis: "Aduci astfel de hulă asupra noastră, și cu dosădire ne răspunzi nouă?".

Grăit-a sfîntul: "Care din diavoli scoală pe cineva la slujba lui Dumnezeu sau îl învață la fapte bune?" Iar ei grăind multe și nesuferind ca să fie nebăgați în seamă de dînsul, văzînd că nu puteau să-l scoale, toți cu mînie s-au pornit asupra lui și au început a-l bate. Iar sfîntul a strigat: "Hristoase, ajută-mi și mă izbăvește de aceștia, că m-au înconjurat ca niște cîini mulți și au deschis asupra mea gura lor". Și îndată mulțimea diavolească a pierit cu sunet.

Iar pe cînd cuviosul aduna din pustie frunze de finic, ducîndu-le în chilie spre facerea coșnițelor, l-a întîmpinat diavolul în cale cu o seceră și voia să-l lovească, dar n-a putut și i-a zis lui: "Multe nevoi rabd eu de la tine, o! Macarie, căci nu pot să te biruiesc; însă toate cele ce tu le faci, le fac și eu:

postești tu și eu nicidecum nu mănînc; priveghezi tu, și eu deloc nu dorm; dar una este cu care mă biruiești pe mine"; deci i-a zis Macarie: "Care este una aceea?" Răspuns-a diavolul: "Smerenia ta; pentru aceea nu pot să stau împotriva ta".

Fericitul Macarie, avînd 40 de ani de la nașterea sa, a luat de la Dumnezeu darul tămăduirilor și al proorociei, cum și stăpînire asupra necuratelor duhuri; apoi s-a învrednicit treptei preoțești și a fost conducător părinților celor ce viețuiau în schit. Iar pentru hrana și băutura lui cum postea, nu se cuvine a grăi multe; de vreme ce nici între cei mai lipsiți de grijă monahi nu se putea afla acolo îmbuibare sau mîncăruri mai bune, pe de o parte pentru lipsa cea mare a celor de trebuință, iar pe de alta pentru rîvna cea dumnezeiască a multor părinți care petreceau acolo; căci fiecare urma unul altuia în viața cea pustnicească, iar mai ales se sîrguiau a se întrece.

Despre alte nevoințe ale acestui ceresc bărbat se povestea între părinți cum că neîncetat era întru înălțarea minții către Dumnezeu și cea mai multă vreme se lipea de Dumnezeu cu mintea decît de lucrurile lumii aceștia. Apoi cerceta pe părintele și pe învățătorul său, Antonie cel Mare, și de dînsul mult se povățuia, vorbind cu dînsul cuvinte duhovnicești. În urmă, s-a învrednicit după

fericitul sfârșit al lui Antoniea lua de la cei doi ucenici ai aceluia, ca o bogată moștenire, toiagul cu care își sprijinise trupul său neputincios, din cauza bătrînețelor și nevoințelor pustniciei; iar cu toiagul a luat duhul îndoit, precum Elisei l-a luat de la Ilie și făcea minuni mari, pe care acum este vremea a le povesti.

Un egiptean iubitor de păcate, fiind rănit de pofta păcatului spre o femeie străină, frumoasă la chip, dar neputînd s-o plece spre desfrînare, pentru curăția ei și pentru cinstea și dragostea pe care o avea pentru bărbatul său, s-a dus la un fermecător, rugîndu-l ca să facă pe femeia aceea să-l iubească; ori cu farmecele sale să facă pe bărbatul ei ca s-o urască și s-o gonească; fermecătorul acela a luat multe daruri de la egiptean și a făcut obișnuitele sale meșteșu-giri, sînguindu-se cu multe farmece ca să înșele pe acea femeie curată, spre desfrînare.

Apoi neputînd să înduplece mintea ei cea nemișcată spre acea faptă rea, a fermecat ochii celor ce căutau la dînsa; și a făcut așa ca tuturor celor ce o vedeau să li se pară că nu este femeie cu față de om, ci animal parte femeiască; deci, intrînd bărbatul în casă, cînd a văzut-o întru asemănare de animal, s-a spăimîntat, și nu pricepea ce este, pentru că vedea că pe patul lui se odihnește un

animal. Vorbea cu dînsa și nu putea să audă nici un răspuns, decît numai o vedea mîniindu-se. Însă știa că este femeia lui și a cunoscut răutatea pizmașului, cum că era prefăcută de oameni răi întru asemănare de dobitoc, de care lucru era în mare mîhnire și plîngea.

Chemînd preoți în casa sa, le-a arătat pe femeia lui, dar nici aceia nu puteau cunoaște ce avea: cum și pentru ce s-a prefăcut în animal. Căci și ochii acelora ca niște fermecați vedeau animal; și trecuseră trei zile de cînd i se făcuse ei aceasta și nici un fel de hrană nu primea, pentru că nici ca animalul nu primea fîn, nici ca omul nu putea să mănînce pîine. Apoi, bărbatului ei i-a venit în minte s-o aducă în pustie, la Cuviosul părinte Macarie.

Deci, punînd pe dînsa frîul ca pe un animal, s-a dus, luînd după sine pe femeia sa întru asemănare de animal. Pe cînd se apropia de chilia cuviosului, frații ce stăteau afară, au început a cîrti asupra lui, întrebîndu-l pentru ce vrea să intre în mînăstire cu acel animal? Iar el a zis către dînșii: "Am venit aici, ca animalul acesta să cîștige mila de la Domnul cu rugăciunile Sfîntului Macarie".

Și întrebîndu-l monahii: "De ce pătimeste?" Omul a zis: "Acest animal pe care îl vedeți este femeia mea

și cum s-a prefăcut nu știu; iată acum sînt trei zile de cînd nici un fel de hrană nu gustă nicidecum". Iar frații auzind acestea, au mers să spună sfîntului, căruia acum i se descoperise și se ruga lui Dumnezeu pentru dînsa.

Frații spunîndu-i despre acest lucru și arătîndu-i dobitocul cel adus, sfîntul a zis către dînșii: "Voi singuri sînteți dobitoace, de vreme ce aveți ochi răi, iar ea precum este făcută, așa rămîne femeie și nu este schimbată întru altă fire; ci așa se pare ochilor voștri cei înșelați de farmece". Deci, sfințind apă, a turnat pe capul ei, rugîndu-se, și îndată a făcut-o să fie în chipul său cel dintîi; încît toți cei ce căutau la dînsa au văzut-o că este femeie, cu față de om.

Apoi, poruncind să-i dea ei să mănînce, a făcut-o femeie sănătoasă. Și au mulțumit lui Dumnezeu, bărbatul și femeia, cum și toți cei ce vedeau această minune. Apoi, sfîntul a învățat pe femeie, ca adeseori să meargă la sfînta biserică și să se împărtășească cu preacuratele lui Hristos Taine; căci pentru aceea, zicea el, a venit asupra ta acea ispită, fiindcă cinci săptămîni au trecut, de cînd ai fost pătașă dumnezeieștilor Taine. Astfel învățîndu-i și sfătuindu-i pe amîndoi, i-a liberat în pace. Asemenea și o altă fecioară, prefăcută în animal de vrăjitori, aducînd-o părinții ei la sfîntul,

a tămăduit-o cu rugăciunea. Iar pe o altă fecioară, plină de răni, prin ungerea cu untdelemn sfințit, a făcut-o sănătoasă.

Deci, mulți supărau pe cuviosul, unii pentru rugăciuni și binecuvântări și pentru folosirea de învățătură de la dînsul, iar alții pentru tămăduiri; pentru aceea sfîntul și-a săpat o peșteră adîncă în chilie, ca de o jumătate stadie, și se ascundea de cei ce veneau la dînsul fără vreme, cînd îi întrerupeau gîndirea la Dumnezeu și rugăciunea.

Atîta dar avea de la Dumnezeu, încît învia și morți. Un monah oarecare, șezînd în preajma Nilului, s-a lipit de el diavolul mîndriei. Deci, întîi l-a rătăcit de la adevărata credință și l-a adus la cugetarea celor ce se numeau Ierachteni, care ziceau că Mîntuitorul n-a luat trup omenesc, nici că înviază trupul nostru cu care ne-am îmbrăcat și că trei începători sînt: Dumnezeu, materia și răutatea. Astfel a atras la răzvrătirea a 500 de suflete. Și a putut face aceasta căci grăia multe bîrfeli de acest fel către mulți. Apoi și diavoli a scos, după cum se spune de Domnul nostru în Sfintele Evanghelii: *Căci vor da semne și minuni*, încît ar fi fost cu puțință să amăgească și pe cei aleși; căci cu domnul diavolilor, într-adevăr, scotea pe diavoli, pentru pierzarea sufletelor.

Deci, episcopul acelui loc a venit cu clerul său la părintele Macarie, robul lui Dumnezeu, și rugându-l, îi zise: "Vino și ajută-ne; căci dacă pînă trăiești tu nu vom curăți vecinătatea noastră, toți se vor lipi de dînsul și întru pierzare se vor duce". Iar sfîntul a zis către dînsul: "Iată că vin, dar fiind om simplu, ce pot să fac eu?" Episcopul stăruia, rugându-l: "Eu așa cred că, dacă va veni Dumnezeu, va împăca Biserica Sa; căci eu de multe ori avînd gînd să vin, am fost împiedicat de treburile eparhiei; iar acum, numai suferind pierzarea poporului, și încă temîndu-mă de osînda lui Dumnezeu, care zice: *Sîngele lor din mîinile voastre îl voi cere*; de aceea am venit la tine, căci Dumnezeu m-a trimis.

Atunci Avva Macarie sculîndu-se, a mers cu dînsul și a venit la amăgitorul acela, pe care, cînd l-a văzut bătrînul, a zis episcopului: "Acesta are un diavol din cei stăpînitori și ai cunoscut că acesta nu este locul meu. Împotriva acestor duhuri nu m-am luptat deloc, căci sînt două cete de diavoli, una este care aduce plăcerile și dezmierdările în trupul omului, iar alta care amăgește sufletele, dar care este foarte lesne de biruit. Aceste duhuri le rînduiește satana la vrăjitori și amăgitori, ca și la începătorii de eresuri". Episcopul a zis: "Este trebuință de rugăciune din adîncul inimii, căci cuvîntul nu are nici o putere".

Deci, i-a poruncit să iasă la dînşii; iar el ieşind, episcopul i-a zis: "Cum de n-ai venit de atîta vreme la noi?" Iar el a răspuns: "Pentru că nu credeţi drept". Zis-a către dînsul Sfîntul Macarie: "Dar tu crezi bine?" Iar el a zis: "Foarte bine". Sfîntul i-a zis: "Care este aceea pe care noi nu o cugetăm bine?" El a răspuns: "Fiindcă ziceţi că trupul a înviat; şi încă mai ziceţi că şi Dumnezeu a luat asupra-şi trup şi oase". Bătrînul i-a zis: "Dacă zicem de la noi, rău zicem, iar dacă astfel a grăit adevărul, tu pentru ce grăieşti împotrivă? Cu toate acestea noi vom spune ție cum credem şi dacă te vei îndupleca, bine vei face; iar dacă nu, tu însuţi vei primi pedeapsa de la Dumnezeu, pe ale cărui dogme le lepezi". El a zis: "Eu întîi să-ţi spun credinţa mea". Iar sfîntul a zis: "Credinţa rea nici să nu se numească credinţă".

Deci, a poruncit episcopului să zică Simbolul credinţei şi episcopul a zis: *Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl, Atotţiitorul*; şi celelalte de aici înainte, cum şi alte graiuri de la apostolul. Atunci s-a ruşinat ereticul şi neavînd ce să răspundă, a zis către Sfîntul Macarie: "Mie nu-mi grăi credinţa cea din cuvinte, ci să mergem la morminte şi tu să înviezi cu trupul pe unul din cei ce zac acolo şi voi crede că bine cugetaţi, ori eu să scot suflet fără de trup, şi să vă ruşinez pe voi". Şi întorcîndu-se Sfîntul Macarie, a zis episcopului: "Mare este răul,

căci și pe Dumnezeu îl ispitim, ca pentru un îndrăcit să se facă atît de mare semn". Zis-a episcopul: "Ba nu părinte, ci pentru o eparhie întreagă".

Atunci au mers la morminte și a venit și Ierachtenul să cheme pe diavol. Și mult făcîndu-și rugăciunea lui cea ereticească, nu putea să scoată nici un suflet fără trup din mormînt. Atunci diavolul n-a ieșit ca mai înainte, căci îi sta împotrivă Duhul cel Sfînt. Și cînd a văzut că nimic n-a putut face, le-a zis: "Pentru necredința voastră nu poate să iasă". Episcopul a zis: "Dacă am fi fost rău-credincioși, atunci mai vîrtos trebuia să iasă, ca să mustre necredința noastră".

Iar bătrînul rugîndu-se în sine, netăgăduind nimic, a plecat genunchii la pămînt, după ce a stat un ceas la rugăciune; împreună cu toți care erau de față, s-a ridicat, și lovind cu toiagul cel de finic un mormînt, pentru că toiegele monahilor celor de acolo sînt de finic, a înviat un om din mormînt, nu vreunul care a murit de curînd, ci unul mort de mult.

Această minune văzînd-o Ierachteanul, a leșinat și ieșind diavolul dintr-însul, el a căzut la picioarele sfîntului, împreună cu tot poporul care era de față, și cerea să-l ucidă; dar nu i-a lăsat sfîntul, ci l-a

luat cu sine în pustie și l-a izbăvit de rătăcire. Apoi, întrebînd pe cel ce a înviat dacă știe pe Hristos, el a zis că n-a auzit despre El nici cînd trăia. Deci, sfîntul botezîndu-l, l-a avut cu sine trei ani și apoi cu adevărată moarte a răposat, încît se potrivea și la el cuvîntul Domnului, că nici acesta n-a greșit, nici părinții lui; ci ca să se arate slava lui Dumnezeu într-însul.

Iar episcopul a întreat pe Sfîntul Macarie dacă s-a suit în inima lui vreun cuget de slavă omenească, cînd a văzut înaintea lui atîta popor, față de o minune atît de mare? El a răspuns: "O inimă care are îndeletnicire a căta spre slava oamenilor, unul ca acesta pe Dumnezeu încă nu l-a cunoscut, și ceea ce face, ca un om o face; iar cel ce s-a învrednicit de insuflarea lui Dumnezeu, întru multă nevoință se află, temîndu-se să nu cadă.

Unul ca acesta numai o credință are, de a ieși din trup, iar slava omenească nici în gînd nu-i vine. Deci, o pildă ca aceasta îți zic: "Închipuiește-ți pe cineva că umblă pe mare și privește spre cer în soare; unul ca acesta dacă ar vedea locul pe unde umblă, s-ar scufunda. Astfel cel ce privește la slava lui Dumnezeu, slava cea de la oameni o nesocotește. Iar dacă împrejurul acesteia s-ar întoarce, cade din aceea și căzînd astfel, se biruiește de multe patimi".

Apoi Cuviosul Macarie a înviat încă și un alt mort, pentru care părintele Sisoe povestea așa: "Am fost în schit cu părintele Macarie și a sosit vremea secerișului; atunci, mergînd la seceriș noi șapte, iată o văduvă aduna spice după noi și plîngea neîncetat; apoi chemînd Macarie pe stăpînul holdei aceleia, l-a întrebat: "Ce are această bătrînă de plînge mereu?" Iar el a spus lui Macarie că bărbatul ei luînd de la cineva un zălog, a murit fără veste, nespunîndu-i ei unde a pus ceea ce a luat și voiește stăpînul zălogului aceleia ca s-o ia pe ea în robie cu copiii ei". Și i-a zis Macarie lui: "Să-i spui ei ca să vină la noi, unde ne odihnim la amiază". Cînd a venit văduva aceea, a zis către dînsa bătrînul: "Întotdeauna plîngi astfel?" Ea a spus lui: "Bărbatul meu a murit grabnic; el luase de la cineva niște aur să-l păstreze, dar nu mi-a spus unde l-a ascuns". Zis-a către dînsa bătrînul: "Vino ca să ne arăți mormîntul bărbatului tău".

Deci luînd pe frați, a mers cu dînsa, apoi sosind la mormînt, bătrînul a zis către văduvă: "Du-te la casa ta". Și rugîndu-se, a strigat bătrînul pe cel mort, zicînd către dînsul: "Unde ai pus vistieria cea străină?" Iar el a răspuns din mormînt: "În casa mea am ascuns-o, sub picioarele patului meu". Și a zis lui bătrînul: "Dormi iarăși pînă la ziua învierii".

Iar frații văzînd aceasta, au căzut de frică la picioarele lui. Și le-a zis lor bătrînul: "Nu pentru mine s-a făcut aceasta, pentru că eu sînt un nimic; ci pentru văduvă și sărăcia ei a făcut Dumnezeu lucrul acesta. Însă să știți aceasta, că Dumnezeu voiește ca sufletul să fie fără păcat, și cel ce va cere de la El, va lua". Apoi, mergînd, a spus văduvei unde se află vistieria. Iar ea luînd-o, a dat-o stăpînului ei și s-a mîntuit de robie pe sine și pe fiii ei; și toți cei ce auzeau aceasta, au preamărit pe Dumnezeu.

Încă și un al treilea mort a înviat Cuviosul părinte Macarie; despre care scrie Rufin prezbiterul, astfel: "Odinioară, în locurile cele de aproape fiind făptuită o ucidere, se punea vina asupra unui nevinovat și acela a alergat în chilia sfîntului, însă au mers în urma lui și cei ce voiau să-l prindă ca pe un ucigaș. Și voiau să-l dea la judecata cea legiuită.

Deci, acela se lepăda și se jura că este nevinovat de sîngele celui ucis, iar ei stăruiau făcîndu-l vinovat. Și făcîndu-se de amîndouă părțile multă vorbă și sfadă, i-a întrebat Macarie unde este îngropat cel ucis. Și sculîndu-se, a mers cu dînșii la mormînt; apoi plecîndu-și genunchii, s-a rugat mult și a zis către cei ce stau de față: "Acum va arăta Domnul dacă este acesta cu adevărat vinovat de uciderea

despre care ziceți". Și a strigat cu mare glas, chemînd pe nume pe cel ucis, iar el a răspuns din mormînt.

Sfîntul a zis către dînsul: "În numele lui Iisus Hristos, zic ție să ne spui nouă dacă ai fost ucis de omul acesta?" Iar acela cu glas foarte lămurit a răspuns din mormînt, încredințîndu-i că n-a fost ucis de acela, pe care-l năpăstuiesc fără vină. Atunci, toți mirîndu-se de o minune ca aceea, au căzut la pămînt. Apoi, căzînd la picioarele lui, ca iarăși să întrebe pe cel ce zăcea în mormînt, cine l-a ucis. Atunci le-a zis cuviosul: "Despre aceasta nu-l voi întreba, pentru că destul este mie ca să izbăvesc de năpastă pe cel nevinovat; iar a da judecății pe cel vinovat, nu este lucrul meu".

Odinioară a fost adus la cuviosul un tînăr de care se plîngea maică-sa că era îndrăcit; acesta era legat și ținut de doi oameni. El avea în sine pe diavolul îmbuibării, căci mîncea trei pîini mari și bea un vas de apă, nu tocmai mic; însă toate cele mîncate nu erau nimic, căci ca într-un foc se mistuia hrana și băutura într-însul. Deci, acel tînăr, cînd nu-i da maică-sa atît de mult să mănînce, el striga la ea; de aceea plîngea maica lui și ruga pe Cuviosul Macarie ca să miluiască pe fiul ei și să-l tămăduiască de o boală ca aceea.

Cuviosul a început a face rugăciuni cu dinadinsul către Dumnezeu, pentru dînsul; și după întîia și a doua zi, i-a fost mai ușor tînărului și cerea mai puțin să mănînce. Deci, a zis sfîntul către maica lui: "Cît voiești ca să mănînce fiul tău?" Ea a zis: "Zece litre de pîine". Iar sfîntul ocărînd-o, i-a zis: "De ce atît de mult ai cerut, o! femeie?" Deci, șapte zile postind fericitul și rugîndu-se pentru acel tînăr, a izgonit pe diavolul dintr-însul, și l-a făcut ca cu trei litre de pîine să se sature; și apoi i-a poruncit ca nu în deșert să stea, ci să se ostenească lucrînd cu mîinile. Astfel, cu darul lui Dumnezeu, desăvîrșit sănătos a dat pe tînăr maicii lui și i-a liberat cu pace.

Oarecînd cuviosul a ieșit din schit la locul Terinut, și înserînd, a intrat într-un mormînt elinesc să se culce; deci, erau acolo oase elinești vechi și luînd unul, l-a pus căpătîi lui. Diavolii văzînd îndrăzneala lui, s-au mîniat asupra-i și au vrut să-l îngrozească, strigînd cu glas femeiesc: "O! cutare, mergi în baie să te speli?" Și a răspuns alt demon din oasele cele moarte, care zăcea sub capul bătrînului, zicînd: "Un străin am deasupra mea și nu pot să vin". Bătrînul neînfricoșîndu-se, cu îndrăzneală bătea osul acela, zicîndu-i: "Scoală-te și te du, dacă poți". Auzind acestea diavolii, au strigat cu mare glas, zicînd: "Ne-ai biruit cu totul", și au fugit rușinați.

Apoi, umblînd prin pustie, părintele Macarie a aflat o căpăţîna de om uscată zăcînd pe pămînt, pe care cînd a întors-o cu toiagul său, se părea că dă oarecare glas căpăţîna aceea. Deci, a întrebato bătrînul cine este? Şi căpăţîna a zis: "Eu am fost începător al slujitorilor idoleşti, care au locuit în acest loc, iar tu eşti părintele Macarie, cel plin de Duhul lui Dumnezeu; pentru că tu, cînd te rogi, milostivindu-te spre cei ce sînt în muncă, ei simt oarecare uşurare". Şi a zis bătrînul: "Care este uşurarea sau munca voastră, spune mie?"

Răspuns-a cu suspinare, zicînd: "Pe cît este de departe cerul de la pămînt, atît de mare este focul în al cărui mijloc sîntem noi de la picioare pînă la cap, cu totul arzîndu-ne; şi nu este cu putinţă cuiva din noi ca să vadă faţa altuia, iar cînd te rogi pentru noi, ne vedem puţin unul pe altul şi aceasta este pentru noi uşurare".

Acestea auzindu-le bătrînul, a lăcrimat şi a zis: "Vai de ziua în care va fi călcat omul poruncile lui Dumnezeu". Şi iarăşi a întrebato pe căpăţîna aceea: "Au, este altă muncă mai mare?" Răspuns-a căpăţîna: "Sînt altele cu mult mai adînci sub noi". Şi întrebînd bătrînul, a zis: "Cine se află întru acele adînci munci?" Căpăţîna a răspuns: "Noi sîntem cei ce n-am cunoscut pe Dumnezeu şi acum simţim milostivirea Lui, măcar cît de puţin; iar aceia care cunoscînd pe Dumnezeu, s-au lepădat

de El și n-au păzit poruncile Lui, cu mai grele și mai grozave chinuri sînt chinuiți sub noi". Iar Sfîntul Macarie luînd căpățîna aceea, a îngropat-o în pămînt și s-a dus.

După aceasta, cuviosul bătrîn viețuia deosebit, avînd chilie în pustia cea mai mare; și era o mînăstire mai jos de el, într-o altă pustie, avînd monahi mulți. Deci, șezînd bătrînul lîngă cale, a văzut odinioară pe diavolul mergînd în chip de om și avînd o haină lăptoasă; iar la fiecare laț spînzura cîte o tîgvuliță; apoi a zis către el bătrînul: "Unde mergi, răule?" Acela a spus: "Mă duc să tulbur pe frați". Bătrînul l-a întrebat iarăși: "Ce sînt tîgvulițele acestea pe care le porți?" Diavolul răspunse: "Duc gustări fraților". Bătrînul zise: "În toate acestea sînt gustări?" El a răspuns: "Da, pentru că de nu-i va fi plăcut cuiva una, îi dau alta și pe toate la rînd, ca fiecare să aibă cîte una".

Acestea zicînd, s-a dus; iar bătrînul a rămas, păzind calea, pînă se va întoarce. Atunci, văzîndu-l întorcîndu-se, i-a zis: "Ți-a mers bine?" El a răspuns: "Rău, căci unde mi-e bine mie?" Bătrînul îi zise: "Pentru ce?" Acela a răspuns: "Deoarece toți monahii mi s-au făcut potrivnici și nimeni nu m-a primit". Bătrînul zise: "Dar pe nici unul dintr-înșii nu-l ai prieten?" Diavolul răspunse: "Am numai pe un monah care mă ascultă și cînd mă duc la

dînsul, se învîrtește ca paița înaintea mea". Bătrînul l-a întrebat cum este numele monahului aceluia?" Diavolul răspunse: "Teopempt". După aceasta s-a dus.

Sculîndu-se Avva Macarie, s-a dus în cea mai de jos pustie, la mînăstirea aceea. Frații de acolo auzind, i-au ieșit cu ramuri în întîmpinarea lui și fiecare dintr-înșii își gătea chilia, socotind că bătrînul va găzdui la dînsul. Iar el a întrebat: "Cine este Teopempt?". Pe acesta văzîndu-l, a intrat la dînsul în chilie, iar el a primit pe părintele, bucurîndu-se; și cînd au început a vorbi singuri, i-a zis bătrînul: "Cum petreci, frate?" Acela răspunse: "Bine, cu rugăciunile tale". Bătrînul zise: "Nu te supără pe tine oarecare gînduri rele?" Fratele răspunse: "Acum îmi este bine"; pentru că se rușina să-și mărturisească gîndurile sale de rușine. Atunci i-a zis bătrînul: "De mulți ani postesc, nevoindu-mă, și toți mă cinstesc, dar într-acești ani ai bătrîneței mă supără necuratul duh al desfrînării". La aceasta Teopempt a răspuns: "Cu adevărat părinte, și eu sînt foarte mult stăpînit de duhul desfrînării".

Bătrînul cercă și celelalte gînduri pierzătoare ale sufletului aceluia, pînă ce fratele i le-a spus pe toate. După aceasta, cuviosul a întrebat pe frate: "Cum postești?" El răspunse: "Pînă la al nouălea

ceas". Grăit-a sfântul: "Să postești pînă seara, să flămînzești și să înveți pe de rost părți din Evanghelie și din alte sfinte cărți, ca să te îndeletnicești totdeauna în gîndirea lui Dumnezeu; și de-ți va veni gînd rău, să nu-l primești și niciodată să nu te cobori cu mintea în jos, ci totdeauna să ai aminte sus, și-ți va ajuta Dumnezeu".

Așa întărind părintele pe acel frate, s-a dus în pustia sa. Și cînd ținea calea, a văzut iarăși pe acel diavol mergînd, și i-a zis: "Unde mergi?" Diavolul răspunse: "Mă duc să tulbur pe frați". Zicînd aceasta, a trecut alături. Dar cînd s-a întors, i-a zis sfântul: "Cum sînt frații?" Diavolul răspunse: "Toți mi s-au făcut potrivnici și acela pe care mai înainte îl aveam prieten și mă asculta, nu știu cine l-a răzvrătit și nu mă ascultă nicidecum; căci s-a făcut mai potrivnic decît toți și m-am jurat că nu mă mai duc acolo, decît numai după o lungă vreme". Zicînd acestea, s-a dus, iar sfântul s-a întors la chilia sa.

Odată au venit la Cuviosul Macarie în schit doi tineri străini, unul bărbos, iar la altul abia începea mustața; aceștia l-au întrebat: "Unde este chilia lui Avva Macarie?" El le-a zis: "Ce voiți de la dînsul?" Ei îi ziseră: "Am auzit despre dînsul și despre viața părinților care sînt în schit; deci am venit să-l

vedem". Bătrînul le-a spus: "Eu sînt". Ei s-au închinat lui pînă la pămînt și au zis: "Aici voim să petrecem". Bătrînul văzîndu-i că sînt dintre tinerii bogați, le-a zis: "Nu veți putea să ședeți aci". Cel mai tînăr răspunse: "De nu ne vei lăsa să petrecem aici, atunci ne vom duce aiurea".

Bătrînul a zis în mintea sa: "Pentru ce să-i gonesc, căci se vor sminti? Deci, să-i primesc, pentru că singură osteneala pustiei îi va face ca de voie să fugă de aici". Și a zis către dînșii: "Veniți și vă faceți chiliuțe, dacă puteți". Apoi le-a dat o secure și o coșniță plină de pîne și sare, și ducîndu-i departe, le-a arătat un loc pe o piatră vîrtoasă și le-a zis: "Aici să vă zidiți chiliuța, aducînd lemne din luncă și să ședeți"; pentru că socotea bătrînul, că vor fugi de osteneală. Apoi au întrebât tinerii aceia pe Macarie: "Ce lucrează monahii?" Bătrînul le-a răspuns: "Împletituri". Și luînd mlădițe, începea a împleti din capăt, zicîndu-le: "Așa să faceți coșnițe și să le dați la paznicii bisericești, iar aceia vă vor aduce pîne și sare". Apoi cuviosul s-a dus la dînșii, iar ei cu răbdare mare făceau toate cele poruncite, și n-au venit la părintele lor trei ani.

Aducîndu-și aminte Avva Macarie de dînșii, a zis în sine: "Care să fie oare lucrarea lor de nu vin la mine, să mă întrebe nimic?" Alții de departe vin, iar aceștia care petrec mai aproape n-au venit, căci

acei doi frați la nimeni nu mergeau, fără numai la biserică, ca să primească împărtășirea preacuratelor Taine.

Deci, bătrînul s-a rugat lui Dumnezeu, postind o săptămînă, ca să-i arate lui lucrarea lor, și după acea săptămînă s-a dus la dînșii, să vadă cum locuiesc; și bătînd el în ușa, i-au deschis, apoi ei văzînd pe omul lui Dumnezeu, i s-au închinat pînă la pămînt, iar bătrînul făcînd rugăciune, a șezut. Apoi făcînd cel mai mare semn ca să iasă cel mai tînăr, acela a șezut împletind coșnițe; iar în ceasul al nouălea a intrat bătînd cel mai mic și făcînd puțină fierbătură, a pus înainte masă și trei bucăți de pîine.

Pe urmă, a zis bătrînul: "Veniți să mîncăm". Și au mîncat, mulțumind Domnului; după aceea, a adus apă cel mai tînăr și au băut, iar după ce a înserat, a zis părintelui: "Te vei duce părinte de aici?" El le-a răspuns: "Nu, ci aici mă voi odihni". Ei i-au așternut o rogojină într-un colț sub chilie, iar în celălalt s-a odihnit singur pe rogojină și s-a înnoptat. Sfîntul Macarie se ruga lui Dumnezeu să-i arate fapta lui cea bună; deci, s-a desfăcut acoperămîntul chiliuței; făcîndu-se lumină, cei doi frați nu vedeau lumina, ci li se părea că doarme bătrînul; și îmboldind cel mai mare pe cel mai mic,

s-au sculat amîndoi, și, închinîndu-se, și-au ridicat mîinile spre cer, rugîndu-se în taină.

Atunci Cuviosul Macarie a văzut pe demoni ca muștele, venind la cel mai mic și unele se așezau pe buzele lui, iar altele pe ochi; dar îngerul lui Dumnezeu, avînd o armă de foc, gonea de la dînsul pe demoni, iar de cel mai mare nici nu putea să se apropie; apoi despre ziuă iarăși amîndoi s-au odihnit.

Iar Cuviosul Macarie s-a făcut ca și cum s-ar fi deșteptat din somn, și toți s-au sculat. Apoi a zis cel mai mare frate: "Părinte, vei voi ca să citim cei 12 psalmi?" Avva a răspuns: "Da". Și a cîntat mai întîi cel mai tînăr și după fiecare stih ieșea lumină de foc din gura lui și se suia la cer. Apoi a început a cînta și cel mai mare, și ieșea din gura lui foc ca o funie ce ajungea pînă la cer. După sfîrșirea psalmilor, bătrînul vrînd să se ducă, le-a zis: "Rugați-vă pentru mine". Iar ei s-au închinat lui pînă la pămînt, tăcînd; și așa se depărtă de dînșii. Și a cunoscut că cel mai mare este desăvîrșit întru bunătăți, iar cu cel mai mic încă se lupta vrăjmașul. Și nu după multe zile, a adormit întru Domnul cel mai mare, iar după dînsul, a treia zi, a murit și cel mai mic. Și cînd veneau unii din părinți la Avva Macarie, îi ducea la chiliuța celor

doi frați și le zicea: "Veniți de vedeți locul în care s-au nevoit robii cei mari ai lui Hristos".

Odată, cuviosul rugîndu-se lui Dumnezeu, s-a auzit un glas, care îi zise: "Macarie, încă n-ai venit la măsura celor două femei, care viețuiesc împreună în cetatea cea de aproape". Deci, auzind de aceasta bătrînul, și-a luat toiagul și a mers la cetatea zisă, și găsind casa lor, a bătut în ușă. Atunci, odată a ieșit una dintre ele și l-a primit cu mare bucurie.

Apoi, bătrînul pe amîndouă chemîndu-le, le-a zis astfel: "Pentru voi am suferit atîta osteneală, venind din pustia cea depărtată, ca să înțeleg lucrurile voastre, pe care să mi le spuneți, netăinuindu-le". Femeile i-au răspuns bătrînului: "Crede-ne, sfînte părinte, că noi sîntem păcătoase și trăim cu bărbații noștri, deci ce fel de lucruri cauți de la noi?" Iar bătrînul stăruia rugîndu-le, să-i arate rînduiala vieții lor.

Ele fiind silite, au zis: "Noi nici un fel de rudenie nu avem între noi și s-a întîmplat de s-au însoțit cu noi doi frați, și cu dînșii petrecînd împreună 15 ani într-o casă, cuvînt rău sau necurat n-am zis una către alta, nici ne-am sfădit cîndva; ci în pace pînă acum viețuim și ne sfătuim cu un gînd, ca lăsînd pe soții cei trupești, să mergem în ceata

sfinților feciori, care slujesc lui Dumnezeu, dar n-am putut să înduplecăm pe bărbații noștri să ne lase, deși i-am rugat cu foarte multe lacrimi. Drept aceea, necîștigîndu-ne dorirea, am pus așezămînt între Dumnezeu și între noi, ca nici un fel de cuvînt deșert să nu zicem deloc pînă la moartea noastră".

Acestea auzind Sfîntul Macarie, a zis: "Cu adevărat, nici fecioare, nici femei măritate, nici monah, nici mirean, ci hotărîrea cea bună o caută Dumnezeu, primind-o ca pe însăși fapta și după alegere, trimite fiecăruia pe Sfîntul Duh, care lucrează și îndreptează viața tuturor celor ce vor să se mîntuiască".

În zilele acestui Cuvios Macarie Egipteanul, a strălucit cu fapte bune în aceleași pustietăți și alt cuvios, Macarie Alexandrianul, care era prezbiter în mînăstirea ce se numea Chelie; iar acel loc era în pustie, între Nitria și între schit. Acel fericit Macarie Alexandrianul venea adeseori la Sfîntul Macarie Egipteanul și de multe ori umblau împreună prin pustie, pentru că aveau mare dragoste între ei.

În acea vreme, împărățind rău-credinciosul Valens, arianul (364-378), a fost prigonire mare asupra celor dreptcredincioși pentru că a venit în

Alexandria un oarecare Luciu, episcop arian, cu oaste multă, și l-a izgonit de pe scaun pe fericitul episcop Petru, care a fost după Sfântul Atanasie cel Mare. Apoi a trimis și în pustie, ca să izgonească pe toți sfinții părinți; dar mai întâi a gonit pe cei doi Macarie, pe care, luându-i ostașii noaptea și punându-i în corabie, i-au dus departe, la un oarecare ostrov, în care era necunoscut numele lui Hristos Dumnezeu, dar unde idolii se cinsteau ca niște zei.

În acel ostrov, la un slujitor idolesc, era o fiică îndrăcită, care simțind venirea Sfântului Macarie și a celorlalți cuvioși părinți, a alergat înaintea lor, strigând: "Pentru ce ați venit aici? Căci acest ostrov este vechea noastră locuință". Iar ei făcând rugăciune, au izgonit pe diavolul dintr-însa și au făcut-o sănătoasă. Aceasta văzînd-o tatăl ei, slujitorul idolilor îndată a crezut în Hristos și s-a botezat; și tot poporul din ostrovul acela a primit sfînta credință și lor le-au făcut o sfîntă biserică.

Dar înștiințîndu-se despre aceasta răucredinciosul episcop Luciu, s-a rușinat că a izgonit din locașurile lor niște sfinți și trimițînd în taină, a întors iarăși la locurile lor pe fericiii Macarie și pe toți ceilalți părinți. Deci, iarăși a primit pe Sfântul Macarie Egipteanul în pustia schitului, iar pe alexandrianul în locul cel mai de sus pomenit, ce

se numea Chelie, și fiecare din părinți s-a dus la locașul său.

Dar, de vreme ce la Cuviosul părintele nostru Macarie Egipteanul veneau mulți de pretutindeni, unii pentru învățătură, iar alții pentru tămăduiri, și o mulțime de bolnavi se adunau la dînsul, de aceea, a fost de trebuință ca să zidească o casă de oaspeți, ca într-însa să se odihnească străinii și bolnavii; pe care casă a și făcut-o. Deci, în toate zilele pe cîte unul din bolnavi ungînd cu sfîntul untdelemn, îl făcea sănătos și-l libera; de aceea nu-i tămăduia pe toți îndată, ca ceilalți zăbovind la dînsul cîteva zile, nu numai trupului, ci și sufletului să-și cîștige tămăduire, ascultînd cuvintele lui cele de Dumnezeu insuflate.

Atunci a pus pe unul din frați să slujească în casa de oaspeți, dar acela fiind îndemnat de diavol, se biruia de patima iubirii de averi și tănuia de la săraci o parte; iar Cuviosul Macarie îl învăța, zicîndu-i: "Frate Ioane, ascultă-mă și primește învățătura mea, care-ți va fi de folos", iar Ioan nu l-a ascultat pe sfîntul, și n-a încetat din obiceiul cel rău; și a fost că după moartea sfîntului, la 15 sau la 20 de ani, acel frate tot slujea Iudei, care a pus într-însul iubirea de argint, și partea săracilor la sine o trăgea; deci, tot trupul lui s-a umplut de

lepră, și nu numai averea cea adunată, ci și sufletul său în ticăloșie și-a pierdut.

Odată, cuviosul mergînd de la schit la Muntele Nitriei, și apropiindu-se, a zis ucenicului său: "Mergi puțin înaintea mea". Mergînd ucenicul, l-a întîmpinat un slujitor idolesc venind și aducînd un lemn mare, iar fratele striga către dînsul: "Ascultă, diavole, unde mergi?" Și întorcîndu-se sjujitorul, l-a bătut așa de tare, încît abia l-a lăsat viu. Și luîndu-și lemnul, a fugit.

Pe cînd fugea el, l-a întîmpinat Avva Macarie, și i-a zis: "Mîntuiește-te iubitorule de osteneală, mîntuiește-te". Iar el mirîndu-se, zise către avva: "Ce lucru vezi la mine, de-mi urezi astfel de cuvinte?". Răspuns-a bătrînul: "Că te văd ostenindu-te". Iar sjujitorul răspunse: "M-am uimit părinte de cuvintele tale, că te-am cunoscut că ești omul lui Dumnezeu; iar un alt monah m-a ocărît și eu l-am bătut pînă la moarte". Și căzînd sjujitorul idolesc la picioarele sfîntului, îi zise: "Nu te voi lăsa părinte, pînă ce nu mă vei face creștin și monah".

Și mergînd cu Sfîntul Macarie la fratele ce zăcea abia viu, s-a dus la biserica din Muntele Nitriei și văzînd părinții Nitriei pe sjujitorul idolesc cu Cuviosul Macarie, s-au minunat; apoi botezîndu-l, l-a făcut monah și mulți dintre elini s-au făcut

creștini. Avva Macarie zise: "Cuvîntul cel rău și pe cei buni îi făcea răi, iar cuvîntul cel bun și pe cei răi îi făcea buni".

Cuviosul fiind în locașul lui Avva Pamvo, i-au zis bătrînii: "Spune un cuvînt fraților, pentru folos". Iar el a început a grăi: "Iertați-mă, că nu sînt încă monah, însă am văzut monahi, pentru că stînd eu în schit în chilia mea, m-a silit gîndul să merg în pustia cea dinăuntru, ca să văd ce este acolo; și m-am luptat cu gîndul cinci ani, temîndu-mă ca nu cumva să fie ispitire de la diavol și, nelăsîndu-mă acel gînd, m-am dus în pustia cea depărtată și am aflat o baltă cu apă și un ostrov în mijloc.

Apoi au venit fiarele pustiei să bea apă și am văzut printre ele și doi oameni goi, iar eu m-am înfricoșat, pentru că-mi părea că sînt duhuri. Ei însă, dacă m-au văzut că m-am înfricoșat, mi-au zis: "Nu te teme, că și noi sîntem oameni". Apoi i-am întrebat: "De unde ați venit în pustia aceasta?" Și ei au zis: "Sîntem din viața de obște și, sfătuindu-ne, am venit aici; deci acum sînt 30 de ani de cînd am ieșit din mănăstire. Unul din noi este egiptean, iar altul libian". Și m-au întrebat și ei, zicîndu-mi: "Cum este lumea acum? Rîul dă apă la vremea lui? Pămîntul se îndestulează cu obișnuitele roduri?" Și le-am zis: "Da". Apoi i-am întrebat, cum pot să fiu monah? Atunci ei mi-au

zis: "De nu se va lepăda omul de toate cele ce sînt pe lume, nu poate să fie monah". Eu le-am zis: "Neputincios sînt și nu pot să fiu ca voi". Ei mi-au zis: "De nu poți să fii cum sîntem noi, șezi în chilie și plînge-ți păcatele". Și iarăși i-am întrebat: "Cînd vine iarna, nu înghețați? Iar vara nu se ard de soare trupurile voastre?" Ei au răspuns: "Dumnezeu ne-a făcut rînduiala aceasta, ca nici iarna să nu pătîmim de ger, nici vara de arșiță". Pentru aceasta v-am spus vouă fraților, că încă nu m-am făcut monah, ci am văzut monahi.

Fiind întrebat de oarecare părinți Avva Macarie, cum a slăbit - căci nu numai cînd postea, ci și cînd mîncă, trupul lui totdeauna era uscat -, le răspunse: "Lemnul acela cu care se întorc vreascurile care ard, se aprinde și el de foc; așa și omul, dacă și-ar adînci mintea în frica lui Dumnezeu, și de înfricoșata întrebare și focul gheenei totdeauna și-ar aduce aminte, atunci frica aceea îi mănîncă trupul și îi usucă oasele".

Iarăși l-au întrebat pe el frații: "Avvo (părinte), cum ne vom ruga?" Zis-a lor bătrînul: "Nu este trebuință de cuvinte multe, ci numai de a ridica mîinile și a zice așa: "Doamne, precum voiești și precum știi, miluiește-mă". Și de va năvăli războiul păcatelor, se cade a zice: "Doamne miluiește". Acela știe cele ce sînt nouă de folos și va face milă

cu noi". Apoi l-a întrebat Avva Isaia, zicînd: "Spune-mi un cuvînt de folos, părinte". Zis-a bătrînul: "Fugi de oameni". Iar el a zis: "Și ce este dacă voi fugi de oameni?" Iar bătrînul răspunse: "Șezi în chilia ta și plîngi păcatele tale". Iar lui Pafnutie, ucenicul său, i-a zis: "Să nu asuprești pe nimeni, nici să clevetești pe nimeni; deci, păzindu-le acestea, te vei mîntui". Iarăși a zis: "Să nu te odihnești în chilia fratelui celui ce are minte rea".

Apoi a venit la dînsul un frate oarecare și i-a zis: "Avvo, spune-mi un cuvînt prin care să mă mîntuiesc". Zis-a lui bătrînul: "Mergi la morminte și grăiește de rău pe cei morți". Deci, a mers fratele și grăia de rău, apoi și cu pietre a bătut mormintele; după aceea venind, a spus bătrînului; iar acela l-a întrebat: "Nimic nu ți-au spus?" Zis-a el: "Nu". Atunci îi zise bătrînul: "Mergi și îi laudă pe ei".

Deci, a mers și a început cu laude a ferici pe cei morți, zicîndu-le: "Apostoli, sfinți și dreptilor!" Apoi întorcîndu-se, a spus bătrînului că i-a lăudat. Iar bătrînul i-a grăit: "Nimic nu ți-au răspuns?" A zis el: "Nu". Bătrînul a zis: "Vezi că nici cînd i-ai grăit de rău nu ți-au spus ceva împotrivă, nici cînd cu laude i-ai fericit, nu ți-au zis ție ceva; așa și tu, de vei voi să te mîntuiești, să fii ca un mort, nici

ocărîndu-te, să nu te mîinii, nici cinstindu-te să nu te înalți și atunci te vei mîntui".

Apoi spuneau frații despre acest fericit părinte, că de venea cineva din frați la dînsul, ca la un sfînt și om mare, nimic nu vorbea cu dînsul; iar dacă un frate, ca și cum întru nimic socotindu-l, îi zicea; "Avvo, cînd ai fost în lume și furai silitră de o vindeai, nu te băteau cei mai mari ai tăi?" Despre acestea, dacă îi zicea lui cineva, cu acela vorbea cu bucurie, răspunzîndu-i la toate întrebările lui.

Odată au trimis bătrînii din Muntele Nitriei, în schit, la Avva Macarie, zicînd: "Avvo, ca să nu se ostenească toată mulțimea fraților venind la tine, vino tu singur la noi, mai înainte pînă a nu te duce către Domnul". Și mergînd Cuviosul Macarie la Nitria, s-au adunat la dînsul toți și l-au rugat bătrînii să spună un cuvînt fraților; iar el plîngînd, a zis către dînșii: "Să plîngem fraților și ochii noștri să verse lacrimi, care ne curățesc pe noi mai înainte, pînă ce nu mergem acolo, unde lacrimile vor arde trupurile în chinuri". Atunci plîngeau toți; apoi, căzînd cu fețele la pămînt, ziceau: "Roagă-te pentru noi, părinte".

Acest părinte Macarie, cînd era în Egipt, a aflat odinioară un tîlhar în chilia sa, apucîndu-i lucrurile ce avea și era și dobitocul lui legat afară,

pe care punea cele ce luase. Iar cuviosul s-a făcut că este străin de casă și ajuta străinului a scoate din casă și a le pune pe dobitoc; apoi l-a petrecut cu pace, zicînd întru sine: "Nimic aducînd în lumea aceasta, arătat este că nici nu putem duce ceva de aici. Domnul a dat, și precum El bine a voit, așa a și făcut, bine este cuvîntat Dumnezeu întru toate". Despre acest Cuvios Macarie ziceau părinții că s-a făcut ca un fericit, căci Avva Macarie acoperea neputințele omenești pe care le vedea.

S-a dus odată unul din ucenicii Cuviosului Macarie în cetate, ca să vîndă lucrul mîinilor sale, coșnițele și rogojinile, și l-a întîmpinat acolo o femeie desfrînată, care văzînd frumusețea tînărului, s-a rănit de el și l-a chemat la sine, ca și cum voia să cumpere coșnițele pe care le vindea; iar el necunoscînd gîndul ei cel viclean, a intrat în casă, iar femeia luînd o coșniță, întrebă cu cît voiește s-o vîndă?

Apoi spunînd vorbe desfrîmate către dînsul, se ispitea, ca și de demult egipteanca, ca să înșele spre păcat pe Iosif cel curat, iar fratele văzîndu-se în primejdie, pentru că era aproape de căderea în păcat, și-a întors mintea spre cer, zicînd întru sine: "Cel ce ai izbăvit pe proorocul Tău din pîntecele chitului, Hristoase Împărate, și pe mine din marginea pierzării și din moartea aceasta

sufletească izbăvește-mă, cu rugăciunile plăcutului Tău, ale lui Macarie, părintelui meu". Și îndată a fost răpit de o mînă nevăzută, precum odinioară Avva a fost luat de îngeri, și în chilia sa s-a dus; iar acolo a aflat pe Sfîntul Macarie rugîndu-se lui Dumnezeu pentru dînsul, ca din primejdia ce era de față, să se izbăvească ucenicul său, pentru că știa ceea ce se făcea și pe cele de departe ca și pe cele de aproape le vedea cu ochii minții, deci, văzînd pe ucenicul său, a zis: "Mulțumire să dăm, o! fiule, iubitorului de oameni Dumnezeu, căci din gura balaurului și din porțile iadului Te-a izbăvit, răpindu-te cu dumnezeiasca Sa putere din căderea în păcat și aducîndu-te în chilie, precum odinioară a adus pe Apostolul Său, Filip".

Astfel rugăciunile cuviosului acestuia puteau mult spre Dumnezeu. Oarecînd, singur fiind răpit prin văzduh, s-a aflat la o mare depărtare; - pentru că ducînd coșnițe de la schit, se ostenise -, apoi a șezut și s-a rugat, zicînd: "O! Dumnezeule, Tu știi că am slăbit". Și îndată s-a aflat lîngă rîul unde voia să meargă.

Dar acum este vremea ca să povestim și despre fericitul sfîrșit al fericitului Cuvios Macarie, despre care Serapion, scriitorul vieții lui, povestește în acest chip: Pentru că vremea morții i-a sosit, deci se cădea și acestuia, om fiind, să slujească datoriei

firești; căci era gîrbovit de bătrînețe, viețuind 97 de ani. Însă nu fără știre i-a fost lui sfîrșitul, pentru că de față stîndu-i doi bărbați preacinstiți, i-au zis: "Bucură-te, o! Macarie!"

Și unul dintr-înșii era Sfîntul Antonie, povățuitorul pustiei, iar altul Sfîntul Pahomie, învățătorul vieții monahicești. Aceștia i-au zis lui: "Hristos ne-a trimis, ca bine să-ți vestim sfîrșitul tău cel de bucurie; pentru că de acum peste nouă zile vei trece la viața cea pururea fiitoare, și vom veni și noi în ziua aceea la tine și cu bucurie te vom lua cu noi, ca înaintea scaunului Stăpînului să stai împreună cu noi și să te îndulcești de hrana cea fără de moarte". Apoi zicîndu-i "pace ție", s-au făcut nevăzuți de la ochii lui. Iar dumnezeiescul Macarie chemînd pe ucenicii săi, le-a zis: "Vremea ieșirii mele, o! fiilor, iată a sosit, iar pe voi bunătății Domnului vă încredințez; deci, să păziți rînduielile părintești și predaniile pustniciei".

Apoi, unora, pe care îi știa că le sînt mai bune faptele, le-a încredințat îngrijirea pentru cei ce intraseră de curînd în viața monahicească, care cu duhovniceasca vîrstă erau încă prunci. Și punîndu-și pe dînșii mîinile și învățîndu-i din destul, apoi rugîndu-se pentru dînșii, se pregătea de moarte.

Deci, sosind ziua a noua, un heruvim cu mulțime de îngeri stînd înaintea dumnezeiescului părinte, i-a zis: "Scoală-te, urmă-torule al lui Dumnezeu și mergi cu noi la viața veșnică; ridică-ți ochii tăi împrejur și vezi cîte cete din cei fără trupuri și de sfinți s-au trimis ție de la Atotțiitorul, ca să te aducă la Sine. Vezi soborul apostolilor, adunarea proorocilor, mulțimea mucenicilor, ceata arhierilor și a pustnicilor, unirea cuvioșilor și a dreptilor. Deci, dă-mi sufletul tău, care mi-a fost dat mie de Dumnezeu ca să-l păzesc în trup, iar acum, despărțindu-se din legăturile trupești, ca pe o bogăție să-l iau cu cinste și trecîndu-l prin puterile cele potrivnice, să-l duc înaintea dumnezeiescului scaun al Stăpînului, ca să se veselească cu toți sfinții cei din veac".

Acestea grăindu-le acel înfricoșat heruvim, fericitul Macarie sărutînd pe toți cei ce erau lîngă dînsul și pentru dînșii rugîndu-se, și-a ridicat ochii și mîinile în sus, zicînd cel mai de pe urmă cuvînt: *În mîinile Tale, Doamne, îmi dau duhul meu*. Și astfel și-a dat fericitul său suflet, lăsînd multă plîngere ucenicilor. Apoi, adaugă Serapion și aceasta, pe care a auzit-o de la Cuviosul Pafnutie, care era unul din ucenicii lui Macarie: că acel sfînt suflet, fiind ridicat de heruvimi și spre cer suindu-se, unii din părinți priveau cu ochii sufletești spre diavolii

cei din văzduh cum stau departe și strigau: "O! de ce slavă te-ai învrednicit, Macarie".

Iar Sfântul le răspundea: "Nu, căci încă mă tem, pentru că nu mă știu de am făcut vreun lucru bun". Apoi vrăjmașii cei ce erau în văzduh, strigau: "Cu adevărat ai scăpat de noi, Macarie". Iar el le zicea: "Ba nu, căci îmi mai trebuie ceva ca să scap". Și fiind acum înăuntrul porților cerești, diavolii plângând, strigau: "A scăpat de noi, a scăpat!". Iar el cu mare glas le-a răspuns: "Cu adevărat am scăpat de meșteșugirile voastre, cu puterea Hristosului meu fiind îngrădit". Astfel a fost viața, sfârșitul și mergerea la veșnica viață a Cuviosului părintelui nostru Macarie.

Dar se mai află despre acest cuvios părinte, cuvinte și povestiri în Pateric și pe aiurea; deci cel ce va voi, poate să caute acolo; slăvim pe Tatăl nostru și pe Fiul și pe Sfântul Duh, unul Dumnezeu cel slăvit întru Sfinții săi, în veci. Amin.

